

Fødevarestyrelsen / Ernæring
Sags.nr.: 2016-27-35-00262/ 2016-3783
Den 1. april 2016
MFVM 058

GRUNDMOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning (EU) om ændring af Kommissionens forordning 432/2012 om fastlæggelse af en liste over andre tilladte sundhedsanprisninger af fødevarer end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om Kommissionens forordning (EU) .../... om ændring af Kommissionens forordning 432/2012 om fastlæggelse af en liste over andre tilladte sundhedsanprisninger af fødevarer end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed (komitesag). Forslaget ændrer betingelser for anvendelse for to godkendte sundhedsanprisninger vedrørende måltidserstatninger til vægtkontrol. Den Europæiske Fødevarermyndighed (EFSA) vurderer, at en ændring af produktens sammensætning for så vidt angår indholdet af vitaminer og mineraler (30 % af de næringsstofreferenceværdier, som er fastsat i forordning 1169/2011 i stedet for 30 % af de næringsstofreferenceværdier, som er fastsat i slankekostdirektivet) ikke ændrer på det videnskabelige grundlag, som førte til godkendelse af de pågældende sundhedsanprisninger. Derudover er det EFSA's vurdering, at for at have en effekt på reduktion af kropsvægt og vedligeholdelse af kropsvægt efter vægttab bør energiindholdet pr. måltidserstatning ikke overstige 250 kcal. kcal (1046 kJ) pr. måltidserstatning. Forslaget vurderes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 12. april 2016. Regeringen kan støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om Kommissionens forordning (EU) .../... om ændring af Kommissionens forordning 432/2012 om fastlæggelse af en liste over andre tilladte sundhedsanprisninger af fødevarer end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 13, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 af 20. december 2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer (anprisningsforordningen).

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden

for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 12. april 2016.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at ændre betingelser for anvendelse for to godkendte sundhedsanprisninger vedrørende måltiderstatninger til vægtkontrol, som er på listen over tilladte sundhedsanprisninger, jf. Kommissionens forordning (EU) Nr. 432/2012 (artikel 13 listen).

De to sundhedsanprisninger er henholdsvis: *”Udskiftning af et af de daglige hovedmåltider i en energireduceret kost med en måltiderstatning bidrager til vedligehold af vægten efter vægttab”* og *”Udskiftning af to daglige hovedmåltider i en energireduceret kost med måltiderstatninger bidrager til vægttab”*.

Nuværende betingelser for anvendelse af de to sundhedsanprisninger henviser til de specifikationer, der gælder for måltiderstatninger, jævnfør Kommissionens direktiv 96/8/EF om levnedsmidler til anvendelse i energifattige diæter med henblik på vægttab (slankekostdirektivet). Som følge af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 609/2013 om fødevarer bestemt til spædbørn og småbørn, fødevarer til særlige medicinske formål og kostenstatninger til vægtkontrol vil måltiderstatninger til vægtkontrol imidlertid ikke længere være omfattet af slankekostdirektivet med virkning fra den 20. juli 2016. Herefter vil måltiderstatninger til vægtkontrol være omfattet af bestemmelserne i anprisningsforordningen.

Forslaget erstatter henvisningen til slankekostdirektivet ved at fastsætte anvendelsesbetingelser for de pågældende anprisninger i bilaget til forordning 432/2012.

Der tages udgangspunkt i de specifikationer for måltiderstatninger til vægtkontrol, som fremgår af slankekostdirektivet. Der foretages dog enkelte ændringer, som følge af nyere lovgivning samt nyere videnskabelig evidens. Disse ændringer omfatter:

- 1) henvisning til, at produkterne skal indeholde 30 % af de næringsstofreferenceværdier for vitaminer og mineraler, som er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevarerinformation til forbrugerne (i stedet for de næringsstofreferenceværdier, der fremgår af slankekostdirektivet), og
- 2) ændring af maksimumsindhold af energi fra 400 kcal (1680 kJ) til 250 kcal (1046 kJ) pr. måltiderstatning.

De øvrige krav i slankekostdirektivet vedrørende indhold af fedt, protein og aminosyrer bevares. Krav til indhold af natrium og kalium er også uændret. Ligeledes fastholdes krav til de obligatoriske oplysninger, som skal fremgå på mærkningen af måltiderstatninger til vægtkontrol.

Foruden ovennævnte ændringer i kriterierne ændres anprisningens ordlyd delvist, idet henvisning til ”måltid” ændres til ”hovedmåltid”. Der fastsættes en overgangsperiode på 3 år for at kunne tilpasse sig de pågældende ændringer.

Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) har udtalt, at en ændring af produkternes sammensætning for så vidt angår indholdet af vitaminer og mineraler (30 % af de næringsstofreferenceværdier, som er fastsat i forordning 1169/2011 i stedet for 30 % af de næringsstofreferenceværdier, som er fastsat i slankekostdirektivet) ikke ændrer på det videnskabelige grundlag, som førte til godkendelse af de pågældende sundhedsanprisninger.

Derudover er det EFSA's vurdering at for at have en effekt på reduktion af kropsvægt og vedligeholdelse af kropsvægt efter vægttab, bør energiindholdet pr. måltidserstatning ikke overstige 250 kcal.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forordning (EU) Nr. 432/2012 om fastlæggelse af en liste over andre tilladte sundhedsanprisninger af fødevarer end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed (artikel 13 listen) er en gennemførelsesforordning, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 af 20. december 2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har heller ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. Forslaget skønnes heller ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget medfører dog begrænsede administrative konsekvenser for erhvervslivet. Der vil være mindre økonomiske konsekvenser for virksomheder, der skal tilpasse sammensætning og mærkning af produkterne, hvis de fortsat ønsker at anvende de pågældende anprisninger. Virksomhederne har dog 3 år til at tilpasse sig de pågældende ændringer.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring i på høringsportalen, hvor der ikke er indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af erfaring fra behandling af lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at sundhedsanprisninger af fødevarer bør bygge på et solidt videnskabeligt grundlag og de må ikke udgøre en risiko for menneskers sundhed. Desuden må godkendte sundhedsanprisninger ikke være i strid med forordningens generelle principper og bestemmelser. Ligeledes er det vigtigt at fastsætte betingelser for anvendelse af de anprisninger, der godkendes, for at sikre, at forbrugerne får relevante oplysninger og ikke bliver vildledt, samt at der kan føres en effektiv fødevarekontrol.

Ændringerne i betingelser for anvendelse af de to godkendte sundhedsanprisninger vedrørende måltidserstatninger til vægtkontrol sker som følge af, at der fra den 20. juli 2016 ikke længere kan henvises til

slankekostdirektivet for de pågældende produkter. Der er derfor behov for, at betingelser for anvendelse af de pågældende sundhedsanprisninger overføres fra slankekostdirektivet til forordning 432/2012 (artikel 13 listen).

De foreslåede ændringer i betingelserne for anvendelse af de pågældende sundhedsanprisninger bygger på et videnskabeligt grundlag. Henvisningen til, at en måltidserstatning til vægtkontrol skal erstatte et hovedmåltid giver bedre information og skaber større klarhed med hensyn til, hvad der forstås ved et måltid. Dette fremmer forbrugerbeskyttelsen. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.